

נסמן ב- x את מחיר "שירי ביאליק"
וב- y את מחיר "סיפור פשוט".

את "שירי ביאליק" קיבל המורה בהנחה של 15%,
מחיר הקניה בפועל $\frac{100-15}{100}x = \frac{85}{100}x = 0.85x$

את "סיפור פשוט" קיבל המורה בהנחה של 10%,
מחיר הקניה בפועל $\frac{100-10}{100}y = \frac{90}{100}y = 0.9y$

נכניס את הנתונים לטבלה מתאימה
סך הכל של התשלומים שווה למחיר כפול כמות .

סך הכל שקלים	מחיר לספר שקלים	כמות		
$4x$	x	4	"שירי ביאליק"	מחיר מחירון
$5y$	y	5	"סיפור פשוט"	
$4 \cdot 0.85x = 3.4x$	$0.85x$	4	"שירי ביאליק"	מחיר בפועל
$5 \cdot 0.9y = 4.5y$	$0.9y$	5	"סיפור פשוט"	

(1) סך התשלום שתוכנן 320, שקלים לכן $4x + 5y = 320$

(2) סך התשלום ששולם 282, שקלים, לכן $3.4x + 4.5y = 282$

$$\begin{cases} 4x + 5y = 320 & / \cdot (-4.5) \\ 3.4x + 4.5y = 282 & / \cdot 5 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -18x - 22.5y = -1440 \\ 17x + 22.5y = 1410 \end{cases}$$

$$-x = -30$$

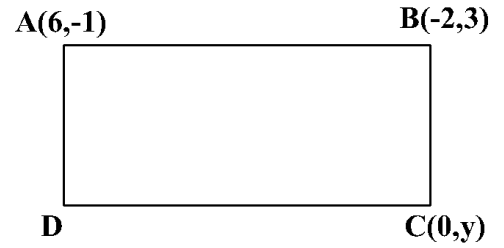
$$x = 30 \rightarrow 4 \cdot 30 + 5y = 320 \rightarrow 5y = 200 \rightarrow y = 40$$

על פי המחירון:

מחיר "שירי ביאליק": 30 שקלים

מחיר "סיפור פשוט": 40 שקלים.

C על ציר ה- y לכן $x_C = 0$. נסמן: $C(0, y)$

א. נמצא את שיפוע AB , בעזרת הנוסחה $m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

$$m_{AB} = \frac{-1-3}{6-(-2)} = \frac{-4}{8} = -\frac{1}{2}$$

זוויות המלבן ישרות, לכן AB מאונך ל- BC .
 תנאי לניצבות $m_1 \cdot m_2 = -1$ (שיפועים הופכים ונגדיים)
 לכן שיפוע BC שווה ל- 2.

ב. נינער, פעם נוספת בנוסחת השיפוע, הפעם עבור BC

$$m_{BC} = 2 \rightarrow 2 = \frac{3 - y_C}{-2 - 0} \rightarrow 2 = \frac{3 - y_C}{-2}$$

$$-4 = 3 - y_C \rightarrow y_C = 7$$

לכן, שיעורי נקודה C הם $C(0,7)$

ג. האלכסונים במלבן חוצים זה את זה

נמצא את שיעורי נקודה E , מפגש האלכסונים, אמצע AC :

$$x_E = \frac{6+0}{2} = \frac{6}{2} = 3, y_E = \frac{-1+7}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

לכן, שיעורי הנקודה E הם: $E(3,3)$

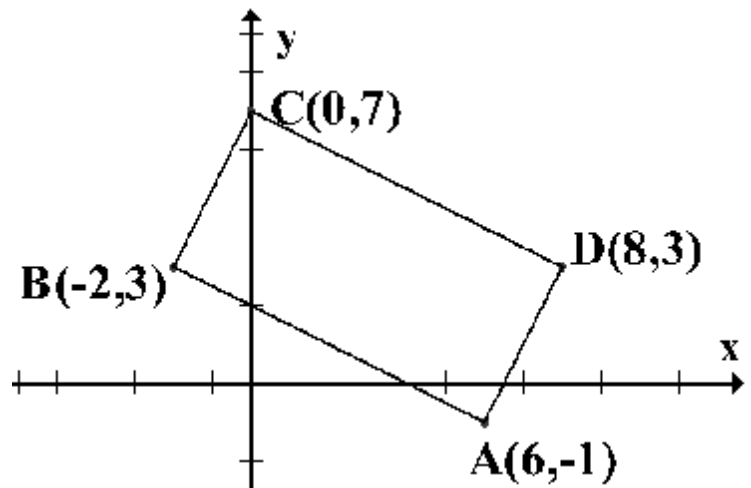
נינער באותה נוסחה, הפעם עבור E כאמצע BD

$$3 = \frac{x_D - 2}{2} \rightarrow 6 = x_D - 2 \rightarrow x_D = 8$$

$$3 = \frac{y_D + 3}{2} \rightarrow 6 = y_D + 3 \rightarrow y_D = 3$$

לכן, שיעורי הנקודה D הם: $D(8,3)$.

נעלה הנתונים על מערכת צירים מדויקת

ואכן, קבלנו מלבן (בדיקה זו לא חובה, אבל מומלצת)

$$א. \quad y = (x-1)(x-3)$$

בנקודות החיתוך עם ציר ה- x , $y = 0$ ולכן $x = 1$, $x = 3$

נקודות החיתוך הן $(1, 0)$, $(3, 0)$

למציאת השיפוע של המשיק יש לגזור את הפונקציה ולפני כן מומלץ לפתוח את הסוגריים

$$y = (x-1)(x-3) = x^2 - 4x + 3$$

$$y' = 2x - 4$$

$$m(1) = y'(1) = 2 \cdot 1 - 4 = -2$$

$$m(3) = y'(3) = 2 \cdot 3 - 4 = 2$$

נמצא את משוואת המשיק עבור $m = -2$, $(1, 0)$

$$y - 0 = -2(x - 1) \rightarrow y = -2x + 2$$

משוואת המשיק $y = -2x + 2$

נמצא את משוואת המשיק עבור $m = 2$, $(3, 0)$

$$y - 0 = 2(x - 3) \rightarrow y = 2x - 6$$

משוואת המשיק $y = 2x - 6$

ב. למציאת שיעור ה- x בנקודת חיתוך המשיקים, נפתור מערכת של שתי משוואות בשני נעלמים

$$\begin{cases} y = -2x + 2 \\ y = 2x - 6 \end{cases} \rightarrow -2x + 2 = 2x - 6 \rightarrow -4x = -8 \rightarrow x = -2$$

ומכאן ששיעור ה- x בנקודת חיתוך המשיקים הוא 2

ג. (1) למציאת הקיצון יש להשוות את הנגזרת לאפס

$$y' = 2x - 4$$

$$0 = 2x - 4 \rightarrow 2x = 4 \rightarrow x = 2$$

$$y'' = 2 > 0 \rightarrow \min$$

ומכאן ששיעור ה- x בנקודת הקיצון הוא 2 (לא נדרש סוג הקיצון, אולם הנגזרת השנייה נעשתה על-מנת לוודא שיש קיצון)

דרך חלופית, המתבססת על כך שזו פרבולה בעלת מינימום

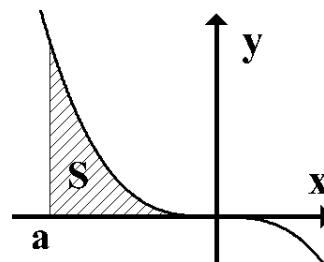
$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{-4}{2 \cdot 1} = 2$$

וגם יש לזכור שציר הסימטרייה עובר בדיוק באמצע של הקטע בין נקודות החיתוך עם ציר ה- x .

(2) בנקודת הקיצון, משוואת המשיק היא של פונקציה קבועה נמצא את שיעור ה- y של נקודת הקיצון

$$y = (2-1)(2-3) = -1$$

ולכן משוואת המשיק היא $y = -1$

א. נחשב את גודלו של השטח, בעזרת הפרמטר a

S	
$y = -x^3$	פונקציה עליונה
$y = 0$	פונקציה תחתונה
0	x גדול
a	x קטן

$$S = \int_a^0 (-x^3 - 0) dx = -\left. \frac{x^4}{4} \right|_a^0$$

$$S = \left(-\frac{0^4}{4}\right) - \left(-\frac{a^4}{4}\right) = 0 + \frac{a^4}{4} = \frac{a^4}{4}$$

גודל השטח המקווקו הוא $\frac{a^4}{4}$

ב. נתון כי גודל השטח המקווקו הוא $-a^3$, לכן

$$-a^3 = \frac{a^4}{4} \quad / \cdot 4$$

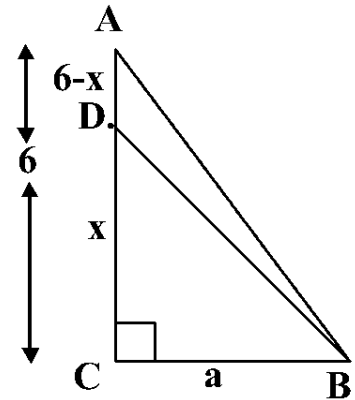
$$\Leftrightarrow -4a^3 = a^4 \quad / : a \neq 0$$

$$\Leftrightarrow -4 = a$$

$$\Leftrightarrow a = -4$$

והתשובה $a = -4$.

א. נשרטט את המשולש, כאשר נסמן את CD ב- x ולכן אורך AD הוא $6-x$ ואת BC ב- a .

ריבועי המרחקים המבוקשים:

$$DC^2 = (6-x)^2 = 36 - 12x + x^2$$

$$DC^2 = x^2$$

$$DB^2 = x^2 + a^2 \quad \Delta CDB \text{ פיתגורס}$$

לכן סכום ריבועי המרחקים: $3x^2 - 12x + 36 + a^2$

ב. נמצא את נקודת הקיצון

$$f(x) = 3x^2 - 12x + 36 + a^2$$

$$f'(x) = 6x - 12$$

$$0 = 6x - 12 \rightarrow 6x = 12 \rightarrow x = 2$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון

$$f'(1) = 6 \cdot 1 - 12 < 0, \quad f'(3) = 6 \cdot 3 - 12 > 0$$

1	2	3	x
-	0	+	y'
↘	Min	↗	מסקנה

תשובה: $x = 2$ יביא את סכום ריבועי המרחקים למינימום
(ניתן לדעת גם מתוך הבנה שהפונקציה היא פרבולה בעלת מינימום)